

راهبردهای یادگیری

پل سیر

ترجمه

دکتر اکبر عبداللهی

سیده یاسمین سجادی

تهران

۱۳۹۷

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
	بخش اول: نگاهی گذشته‌نگر
۵	فصل اول: فایده مطالعه راهبردهای یادگیری زبان دوم چیست؟
	بخش دوم: تحلیل و بررسی
۱۸	فصل دوم: ویژگی یک زبان آموز خوب
۱۸	الف) ویژگی‌های زبان آموز خوب از نظر استرن (۱۹۷۵)
۲۳	ب) ویژگی‌های زبان آموز خوب از نظر روبن (۱۹۷۵)
۲۷	ج) جمع‌بندی کارهای انجام شده بر روی مفهوم «زبان آموز خوب»
۳۱	فصل سوم: دسته‌بندی‌های راهبردهای یادگیری
۳۱	الف) دسته‌بندی آکسفورد (۱۹۸۵، ۱۹۹۰)
۳۷	ب) دسته‌بندی روبن (۱۹۸۹)
۳۹	ج) دسته‌بندی اوملی و شمو (۱۹۹۰)
۴۲	فصل چهارم: تعریف راهبردهای یادگیری
۴۳	الف) راهبردهای فراشناختی
۴۸	ب) راهبردهای شناختی
۵۶	ج) راهبردهای اجتماعی-عاطفی
۶۰	د) راهبردهای یادگیری یا راهبردهای ارتباطی؟

صفحه	عنوان
۶۵	فصل پنجم: راهبردهای یادگیری و توانش عمومی
۶۶	الف) تأیید مفهوم زبان آموز خوب در زبان دوم
۷۴	ب) راهبردهای زبان آموز ضعیف
۸۱	فصل ششم: عوامل مؤثر بر انتخاب راهبردها
۸۲	الف) عوامل مربوط به شخصیت
۸۳	۱. سبک یادگیری
۸۵	۲. تحمل ابهام
۸۶	۳. تفکر، تکانش گری
۸۷	۴. برون گرایی / درون گرایی
۸۷	ب) عوامل زندگی نامه ای
۸۷	۱. سن
۸۸	۲. جنسیت
۸۹	۳. ریشه قومی یا زبان مادری
۹۰	ج) عوامل موقعیتی
۹۰	۱. میزان توانش زبان آموز
۹۱	۲. رویکردهای آموزشی
۹۲	۳. زبان مقصد
۹۳	۴. تکالیف یادگیری
۹۳	د) عوامل عاطفی
۹۴	حالت ها و انگیزه ها
۹۶	ه) عوامل شخصی
۹۶	۱. شغل یا جهت گیری حرفه ای
۹۷	۲. میزان آگاهی فراشناختی
۹۹	۳. توانایی
۱۰۲	فصل هفتم: دستاورد روان شناسی شناختی
۱۰۳	الف) سه طبقه بندی شناخت
۱۰۷	ب) سه مرحله ساخت دانش
۱۰۹	ج) نقش شناخت های پیشین
۱۱۱	د) اهمیت فراشناخت

صفحه	عنوان
۱۱۳	فصل هشتم: درباره آموزش راهبردی زبان دوم
۱۱۳	الف) نقش آموزگار
۱۱۹	ب) نقش زبان آموز
۱۲۱	۱. باورها و شناختها
۱۲۷	۲. خوداتکایی زبان آموز
۱۳۳	فصل نهم: راهبردهای یادگیری و مداخله‌های آموزشی
۱۳۳	الف) مشاهده راهبردهای یادگیری
۱۳۴	۱. پرسش‌نامه‌ها
۱۳۶	۲. مصاحبه گذشته‌نگر
۱۳۷	۳. دفترچه ثبت وقایع
۱۳۸	۴. فکر کردن با صدای بلند
۱۳۹	ب) وارد کردن راهبردهای یادگیری در کلاس
۱۳۹	۱. برنامه‌ریزی
۱۴۰	۲. درس شماره صفر
۱۴۲	۳. عینی‌سازی
۱۴۳	۴. راهبردهای یادگیری وارد شده در یک برنامه
۱۴۵	۵. جلسات آموزشی درباره راهبردهای یادگیری
۱۴۶	۶. اصول مراحل اجرا
۱۵۰	ج) ارزشیابی راهبردهای یادگیری
بخش سوم: نگاهی آینده‌نگر	
۱۵۴	فصل دهم: به سوی مفهومی جدید از یادگیری زبان دوم
۱۵۷	ضمایم
۱۷۳	کتابنامه
۱۷۹	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۱۸۲	واژه‌نامه فارسی به فرانسه
۱۸۵	واژه‌نامه فرانسه به فارسی

پیشگفتار

در طول سال‌های اخیر، آموزش زبان‌های دوم یا خارجی با داده‌های تحقیقاتی به دست آمده از راهبردهای یادگیری غنی شده است. به لطف این پژوهش‌ها، درباره نقش زبان آموز و تأثیر نسبی عوامل مختلف شناختی و عاطفی دخیل در فرایند یادگیری زبان دوم به اطلاعات بیشتری دست یافته‌ایم.

در بخش اول کتاب خواهیم دید که مسئله راهبردهای یادگیری زبان دوم چگونه در جنبش تمرکزگرایی روی زبان آموز^۱ جای می‌گیرد. این جریان که از نوعی بی‌میلی در استفاده از متدها متولد شد، محققان و پژوهشگران را بر این داشت تا درباره پدیده‌های مختلفی، مثل توانایی^۲، انگیزه، سبک یادگیری^۳، ویژگی‌های شخصیتی و غیره بیندیشند. نقش و تأثیر مربوط به هر یک از این پدیده‌ها در فراگیری یک توانش ارتباطی^۴ در زبان دوم به کرات بحث و بررسی شده است.

در بخش دوم، به بررسی تعریف‌ها و طبقه‌بندی‌های مختلف درباره راهبردهای یادگیری خواهیم پرداخت. به منظور دسته‌بندی تکنیک‌ها و راهبردهای به کار گرفته شده توسط زبان آموزان، محققان در ابتدا مشخصات یک زبان آموز^۵ خوب را مشخص می‌کنند. در این بخش، ابتدا تحقیقات اولیه را بررسی خواهیم کرد و دسته‌بندی‌ها و تعریف‌های مختلف از راهبرد را مورد بحث قرار خواهیم داد. همچنین با روش‌های مختلفی تلاش خواهیم کرد تا مفهوم زبان آموز خوب را ارائه

-
1. mouvement de centration sur l'apprenant
 2. aptitude
 3. style d'apprentissage
 4. compétence à communiquer
 5. apprenant

دهیم و روابط بین استفاده بعضی از راهبردها و فراگیری^۱ یک توانش عمومی^۲ را مشخص کنیم. متغیرهای شخصی یا موقعیتی^۳ مختلفی که روی انتخاب راهبردها تأثیر دارند نیز مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

برای درک بهتر از وضعیت کنونی شناخت‌های^۴ ما در مورد راهبردهای یادگیری زبان دوم، مشخص کردن سهم مهم داده‌های مربوط به روان‌شناسی شناختی^۵ اهمیت می‌یابد. روان‌شناسی شناختی ما را با سازوکارهایی که به دانش آموز اجازه فراگیری، پردازش^۶ و استفاده مجدد از یافته‌هایش را می‌دهد، آشنا می‌سازد. این نوع از روان‌شناسی همچنین به بررسی دوباره نقش آموزگار، زبان آموز و مسئولیت‌های هر کدام می‌پردازد. همچنین خواهیم دید که اطلاعات به دست آمده از روان‌شناسی شناختی چگونه ما را با ماهیت یادگیری آشنا می‌کند. سپس خواهیم دید که چرا برخی از نویسندگان هدف اساسی شناخت و به کارگیری راهبردهای یاددهی را ترویج خوداتکایی^۷ زبان آموز می‌دانند.

مسئله بسیار مهم آموزش^۸ استفاده از راهبردهای یادگیری است که مورد مطالعه قرار خواهد گرفت. همچنین اقدامات مختلفی را که قصد آن‌ها وارد کردن مسئله راهبردهای یادگیری به سطح کلاس زبان است، بررسی می‌کنیم: چگونه می‌توان زبان آموزان را از راهبردهایی که استفاده می‌کنند آگاه کرد و چگونه می‌توان راهبردهای جدیدی به آن‌ها ارائه کرد؟ به این منظور، در بخش ضمیمه تمرین‌هایی ارائه خواهیم داد.

در بخش آخر کتاب، درباره تأثیرات طولانی مدت مطالعه راهبردها، که جریانی مستعد برای بازساخت مفهومی جدید از یادگیری زبان دوم است، بحث خواهیم کرد.

-
1. acquisition
 2. compétence générale
 3. situationnelle
 4. connaissances
 5. psychologie cognitive
 6. intégrer
 7. autonomie
 8. entraînement